

DE CERCLE DES SPORTS

door Ivan VAN HYFTE

Oostende kent een lange traditie van "elitaire" sporten. Wie de publiciteitsbrochures, ansichtkaarten, plaatselijke pers of andere tijdsadvertenties er op na slaat, ontdekt heel wat sportdisciplines. Waar comtes, chevaliers, barons en andere militaire hoogwaardigheidsbekleders iets lieten zien om gezien te worden. Onze "Koninklijke" bood hen uiteindelijk meer dan flaneren op de zeedijk tijdens een bloemenfeest of je op de hoogte houden van het politiek gebeuren, in de tientallen kranten van de leezaal van het Kursaal.

Voor de sportievelingen was er de Raid militaire international Bruxelles-Ostende of een militair schermtornooi achter de gaanderijen. Of de polo-vlakte vóór het Palace Hotel, of de Tir aux Pigeons (vanaf 1899).

Opwindend waren de zeilraces Dover-Oostende, gevolgd vanop een pakketboot. Net zoals de Engelsen in 1830 de paardenrennen introduceerden, zo ook kwam het golfspel vanuit Albion overgewaaid. De opgestropte golbroek, de lang-witte tennisbroek en het tennisracket stond chic. Al dit aanbod voor wie zich nóg mocht vervelen, werd aangevuld met cricket, atletiekwedstrijden op het strand, hockey en automobielsport met de jaarlijkse befaamde Semaine automobile d'Ostende.

Helemaal in die sfeer begrijpen we dan ook de oprichting, op 20 april 1903, van een privé-sociëteit, de CERCLE DES SPORTS, gevestigd in de Avenue de Stuers, met het doel zijn leden een sportief verenigingsleven aan te bieden, dat waardig was aan hun status. Naast de ontmoetingsfactor (belangrijk voor die kringen) was het sporten in openlucht hoofdzaak : regatta à voile et à l'aviron (cfr. de Sport Nautique), duivenschieting, lawn-tennis, polo, golf, venetiaanse feesten, jachting... Ook de deelname aan Belgische en Kongolese weldadigheidswerken werd aanbevolen.

Onder de ereleden citeren we uit de statuten : Sa Majesté Impériale le Sjah de Perse, Son Altesse Royale Monseigneur le Duc d'Orléans, Sa Grâce le Duc de Westminster. Naast een 30-tal stichtende leden was het aantal permanente leden onbepaald. Wie er 21 was, diende schriftelijk een aanvraag in. Twee stichtende leden aanvaardden het peterschap waarna alle namen, 2 dagen vóór de stemming werden geafficheerd. 3/4 van de uitgebrachte stemmen waren nodig om verkozen te zijn. Eenmaal lid kregen ze met hun dame toegang tot de salons die gereserveerd waren voor leden. Ambassadeurs en vreemde ministers werden op eenvoudige aanvraag toegelaten. Een reglement van interne orde werd jaarlijks uitgehangen in het lokaal van de Cercle. Het jaarlijkse lidgeld bedroeg 50 Fr. Uitstoting kon gebeuren bij ernstige feiten, dit na een 2/3 meerderheidsbeslissing.

De Salons waren iedere dag van 10 u 's morgens open tot 1.30 u na middernacht. Daar lag ook een register om mogelijke grieven kwijt te kunnen. Ik bezit een ledenlijst van 1906. Typerend is de herkomst van de heren die vanuit allerlei Europese grootsteden Oostende als 1e continentale badplaats blijkbaar goed kenden en er vaak moeten gelogeed hebben. Let op de titel bij de voorbeelden : Londen (Lord Aberdair), Madrid (Duc d'Albe), Budapest (Son Excellence Comte Géza ANDRASSY), Parijs (Baron Marcel BAYENS), Sint-Petersburg (Prince Anatole BARIATINSKY), Wenen (Prince François Joseph de BRAGANCE, Infant de Portugal), Warchau (Prince

Wladimir Swiatopolk CZETWETINSKY), Praag (Carl MENZEL), Teheran (Son Eminence Hakimeh MOLK, médecin particulier de S.M.I. le Sjah de Perse), Berlijn (Comte Elie de TALLEYRAND de PÉRIGORD), Caïro (Prince Djemel TAUSSAN)... Opvallend veel Parijzenaars en Londenaars in dit gezelschap van "gekroonde" hoofden. Het bezoek van de Europese high-live moet beslist van bijzonder groot belang geweest zijn voor de populariteit en de ontwikkeling van Oostende, sedert Leopold I jaarlijks in onze binnenstad vertoefde.

In de marge van het verhaal nog een persoonlijke bedenking die ik kwijt wil : wie stelt ooit nog eens een volledige inventaris op van de toenmalige V.I.P.'s die Oostende, vóór 1914, met een bezoek vereerd hebben ?

OOSTENDSE NUMISMATIEK

door Edwin LIETARD

VERGROTING & VERBETERING VAN DE OOSTENDSE HAVEN IN 1783

Op 11 juni 1781 kwam Jozef II van Oostenrijk in onze stad aan bij een bezoek aan onze gewesten.

Op 12 juni bezocht hij, in aanwezigheid van de Burgemeester Thomas RAY en het volledig gemeenteraadscollege en in het gezelschap van Generaal de TERCY en van verschillende ingenieurs, de haven van Oostende en het dok, het arsenaal en eveneens de magazijnen van de haven. Bij dit bezoek beloofde Jozef II verschillende verbeteringen aan de haven van Oostende.

Op 13 juni 1781 ontving de magistratuur van Oostende een decreet, gedagtekend op 11 juni (de dag van de aankomst van Jozef II) dat werd uitgevaardigd, waarbij de haven van Oostende tot "VRIJE HAVEN" werd verklaard.

Na dit decreet kende Oostende een ongekeende opbloei, een nieuwe stad werd gebouwd buiten de vorige en afgebroken stadswallen en dit op het gebied tegenwoordig gekend als de wijk "HAZEGRAS".

Grote werken werden eveneens uitgevoerd aan de bestaande en gedeeltelijke verzande haven, 2 nieuwe dokken werden gegraven en voorzien van stevige stenen kaaimuren en een nieuwe scheepswerf werd terzelfde tijde opgericht.

De inhuldiging van deze nieuwe haveninstallaties gebeurden op 13 augustus 1783 door Prinses Marie-Christina (dochter van Maria-Theresia van Oostenrijk) en van haar gemaal Prins Albert van Sachsen-Teschen (zoon van August III Koning van Polen) Aartshertogen en Algemene Gouverneurs van de Oostenrijkse Nederlanden.

Deze plechtige intrede gebeurde per sloep in de nieuw gegraven dokken in gezelschap van vele bontgekleurde vaartuigen.

Op de aanpalende scheepswerf werd een pyramide opgericht met het borstbeeld van Jozef II dat werd ingehuldigd. Op deze pyramide was de vermelding van het bezoek van Jozef II op 11 juni 1781 vermeld en tevens de toelating voor deze havenuitbreiding.

Om deze gelegenheid te herdenken werden 464 zilveren medailles geslagen voor een totale som van 1587 florijnen 8 sols en 6 denieren.

1783 ZILVEREN MEDAILLE IN ZESHOEK VI. 92

R. Een randschrift :

MAR.CHRIST.AVST.ALB.CAS.SAX.DVX.BELG.PRAEF.

2 busten van de prinsen naar elkaar gekeerd.